

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2026/2444
Styresak

Dokumentdato
06/03/2026
Møtedato

Klima- og miljøarbeid ved Det humanistiske fakultet – Resertifisering som Miljøfyrtårnbedrift for perioden 2026-2029

Dokument

- Resertifiseringsrapport mars 2026.
- Klima- og miljørapport 2024.

Bakgrunn

Universitetet i Bergen har i flere år vært sertifisert som Miljøfyrtårnbedrift og ble nylig kåret til *Årets Miljøfyrtårnbedrift 2025*. Som Miljøfyrtårnbedrift skal status for miljøarbeidet dokumenteres i en årlig klima- og miljørapport, med frist for rapportering 1. april hvert år. Selve re-sertifiseringen gjennomføres hvert tredje år.

Om prosessen

I 2026 skal universitetet re-sertifiseres som Miljøfyrtårnbedrift. Det er derfor igangsatt en omfattende prosess der fakultetene som selvstendige underenheter gjennomfører en miljøkartlegging som vil danne grunnlaget for re-sertifiseringen. Kartleggingsarbeidet har blitt gjennomført i fakultetsvise arbeidsgrupper. Sertifiseringskriteriene omfatter sentrale områder som arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport.

Oppdatert tallmateriale til universitetets samlede klima- og miljørapport for 2025 blir imidlertid først klart etter sertifiseringsmøtet er gjennomført. Re-sertifiseringen tar derfor utgangspunkt i *Klima- og miljørapport for 2024*.

Miljøkartleggingen viser at fakultetet oppfyller kravene innen de sentrale miljøområdene, men at det fortsatt finnes forbedringspunkter, og da særlig knyttet til fakultetets eldre bygningsmasse (energibruk).

Arbeidsmiljøet vurderes som godt, med etablerte rutiner for HMS oppfølging og avviksbehandling. Kartleggingen viser en positiv utvikling innen transport og tjenestereiser i retning av mer miljøvennlige reisvalg. Kartleggingen viser også at fakultetet har gode systemer for internkontroll.

Den samlede vurderingen er at fakultetet står godt rustet for resertifisering, og at identifiserte forbedringspunkter følges opp i tråd med UiBs miljømål for 2026.

Sertifiseringsmøtet er planlagt 09.03.2026, og resultatet vil trolig være klart til fakultetsstyremøte.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret tar informasjon om resertifiseringsprosessen som Miljøfyrtårnsbedrift og klima- og miljørapporteringen for 2024 til orientering.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

06/03/2026/Susanne Ostendorf

Innrapportering for 2024

UiB - Det humanistiske fakultet

Hva er status på miljøarbeidet i virksomheten? Fyll ut skjemaet under, og skaff deg innsikt og les av resultatene.

Årlig innrapportering er en viktig del av Miljøfyrtårns styringsverktøy, som hjelper deg med å få oversikt over virksomhetens positive og negative miljøeffekter. Ved å fylle ut dine klima- og miljødata i skjemaet under, får du verdifull informasjon som kan leses av på siden med resultater og statistikk, inkludert et klimaregnskap. Bruk denne informasjonen til å se om målene er nådd, om utviklingen går i riktig retning og hvor det er rom for forbedring. Ikke minst, bruk det til å vise frem miljøinnsatsen til ledelse, ansatte og omverdenen (i henhold til kriterium om offentliggjøring).

Se veiledningsvideoer og ofte stilte spørsmål her (<https://stiftelsen.miljofyrtarn.no/styringsverktoy-innrapportering-veiledning>)

Lykke til med rapporteringen!

Klikk på «i»-ikonet for hver indikator for å se forklaringstekst.

Virksomhetsstyring

Her skal du registrere relatert til virksomhetsstyring, som omsetning, årsverk og andre tall som er relevant for styring av virksomheten. Disse kan også brukes for å sette bærekraftsdata i relasjon til for eks. årsverk. Noen indikatorer er obligatoriske som del av Miljøfyrtårnstandarden, andre er frivillige.

Virksomhetens egne rutiner for innsamling av data

Mal - Rutiner for innsamling av data

(https://miljofyrtarn.sharepoint.com/sites/dokeksternbruk/_layouts/15/download.aspx?share=EUNXwz1JmMxMvFQ4Y5mAl44BMdHCX9MUQSk86Ap-oGpr7w)

 Filnavn : Miljøfyrtårnrapport 2024.xlsx (/Files/FileResponseDownloadFile?responseId=36710351)

+ Velg fil

Legg til lenke

Omsetning

	mill. kroner (ekskl. mva.)
--	----------------------------

Årsverk for rapporteringsåret

448.00	(Gjennomsnitt for året)
--------	-------------------------

Forrige rapport: 431.00

Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene

Årsverk er jf. DBH (Database for høyere utdanning).

Generelt for UiB: UiB har i en årrekke arbeidet målrettet med forskning og utdanning for bærekraft generelt og 2030 agendaen spesielt. I de senere årene har UiB også hatt økt oppmerksomhet om bærekraftarbeidet i egen organisasjonen. Her har klimaarbeidet, gjennom prosjektet Klimanøytralt UiB, vært et prioritert område. Universitetsstyret har vært pådriver for et høyt ambisjonsnivå i dette arbeidet. Innføring av årlig klimaregnskap gir oversikt over universitets samlede klimagassutslipp.

I oktober 2020 vedtok universitetets styre å etablere et eget fond for å finansiere tiltak som skal engasjere ansatte og studenter i arbeidet med å redusere universitetets klimaavtrykk. Fondets formål er å finansiere tiltak som bidrar i arbeidet for et mer miljø- og klimavennlig universitet, enten ved å direkte redusere UiBs klimafotavtrykk, eller ved å engasjere studenter og ansatte til en felles miljø- og klimadugnad. I 2022 vedtok Styringsgruppen for Klimaarbeid på UiB å opprette en insentivordning for masteroppgaver med fokus på klima, miljø og bærekraft. Gjennom Klimafondet ved UiB kan studenter ved alle fakulteter søke om stipendet Grønn master.

Arbeidsforhold i virksomheten

Her skal du registrere sykefravær og eventuelle andre data relatert til helse og sikkerhet, likestilling og mangfold, og arbeidsmiljø i virksomheten. Noen indikatorer er obligatoriske som del av Miljøfyrtårnstandarden, andre er frivillige.

Sykefravær i prosent

2024

4.86

%

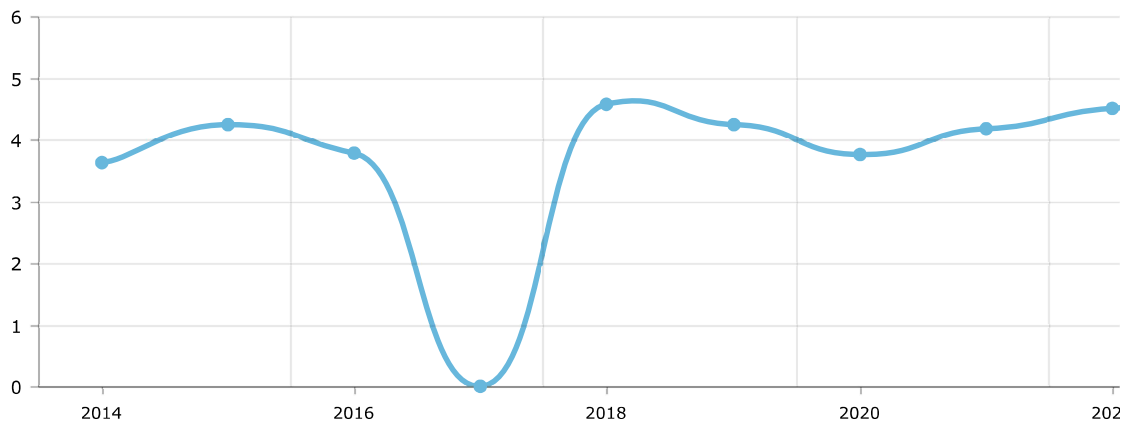
4,86 %

Mål for 2024

%

0 %

Historisk

Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene

Sykefraværsprosenten er fra DFØ Innsikt.

Generelt for UiB: UiB har en HMS-handlingsplan 2023-2026 der arbeidsmiljøtiltak følges opp. Psykososialt arbeidsmiljø kartlegges årlig ved alle enheter, det jobbes med kompetanseheving knyttet til inkluderende arbeidsmiljø blant ledere og andre ansatte. Samtidig er det enighet om å forsterke innsatsen for å redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet.

Ressursbruk og sirkulærøkonomi

Her skal du registrere avfall, kildesortering og eventuelle andre data relatert til ressurser som virksomheten kjøper inn, selger eller ombruker. Noen indikatorer er obligatoriske som del av Miljøfyrtårnstandarden, andre er frivillige.

Avfallsmengder kg

Klikk her for å åpne et excel-verktøy som kan brukes til å regne om fra volum (liter eller kubikkmeter) til kilogram (https://miljofyrtarn.sharepoint.com/sites/dokeksternbruk/_layouts/15/download.aspx?share=Ec5ZSFusR2ZCh0thEO3wKr4BivLAHMRHY7Cqacg3S26kg)

+ Velg kilder

Restavfall ⓘ

21128.00 kg

Park-, hage- og vegetabilsk avfall (1128, 1131) ⓘ

1935.00 kg

Animalske biprodukter (1127) ⓘ

261.00 kg

Slam, organisk (1126) ⓘ

104.00 kg

Rent trevirke (1141) ⓘ

8.00 kg

Flis, spon og bark (1143) ⓘ

113.00 kg

Blandet papp og papir (1211-1299) ⓘ

4602.00 kg

Brunt papir (1221) ⓘ

1448.00 kg

Blandede metaller (1452) ⓘ

87.00 kg

Glassemballasje med metall (1321, 1322) ⓘ

1496.00 kg

Folieplast emballasje (1711) ⓘ

4.00 kg

Hardplast emballasje (1721) ⓘ

20.00 kg

Hardplast (ikke emballasje) (1722) ⓘ

1.00 kg

Blandet EE-avfall (1599) ⓘ

13.00 kg

**Store husholdningsapparater (1502) **

227.00	kg
--------	----

**Radioaktivt avfall (3000) **

5.00	kg
------	----

**Ikke smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste (6004) **

1970.00	kg
---------	----

**Rene masser (1601) **

63.00	kg
-------	----

**Gips (1615) **

328.00	kg
--------	----

**Oljeforurensset masse (7022) **

54.00	kg
-------	----

**Slagg, støv, flygeaske, katalysatorer, blåsesand m.m. (7096) **

13.00	kg
-------	----

**Polymeriserende stoff, isocyanater (7121) **

1.00	kg
------	----

**Asbest (7250) **

1.00	kg
------	----

**Ønsker dere å rapportere på leverandører som har et sertifisert miljøledelsessystem? **

Du kan bruke denne malen til å kartlegge vesentlige leverandører som har et sertifisert miljøledelsessystem. Bruk arket "Leverandørkartlegging"

(https://miljofyrtarn.sharepoint.com/sites/dokeksternbruk/_layouts/15/download.aspx?share=EZSHqblS0_pMgYX1nGYpWJ0B8k-AaSXavjTOhmjSBLv0zw)

☐ Ja ☒ Nei

Ønsker dere å rapportere på innkjøp av miljømerkede/miljøsertifiserte varer og tjenester?

Du kan bruke denne malen til å kartlegge vesentlige leverandører som har et sertifisert miljøledelsessystem. Bruk arket "Kartlegging varer og tjenester"
(https://miljofyrtarn.sharepoint.com/sites/dokeksternbruk/_layouts/15/download.aspx?share=EZSHqblSO_pMgYX1nGYpWJ0B8k-AaSXavjTOhmjSBLv0zw)

☐ Ja ☒ Nei

Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene

Tallgrunnlag for BIR blir tilsendt som totale mengder per fraksjon og man har derfor fordelt tallene mellom enhetene ved å anta samme fordeling per fraksjon som i tidligere tallgrunnlag fra Ragn-Sells. Det kan derfor forekomme ulikheter fra tidligere år.

Generelt for UiB: UiB signerte i 2023 en ny tjenestekontrakt for avfallshåndtering med BIR. I kontrakten er det lagt inn en rekke miljøtiltak som feks nullutslippskjøretøy og økt materialgjenvinning. UiB sammen med BIR og Coor har i løpet av 2023 gjennomført en plukkanalyse av restavfall fra tre bygg. Analysen viser at 40-50% av restavfallet kunne vært kildesortert til andre fraksjoner, slik at det ligger et stort potensial i å bedre sorteringsgraden. UiB arrangerer en årlig ryddeaksjon i Strandryddeuka og engasjerte studenter og samarbeidspartnere deltok 15. september på Rein Hardangerfjord, også omtalt som "verdens største plastryddeaksjon". UiB har ansatt en egen gjenbrukskoordinator, som skal koordinere det overordnede arbeidet med gjenbruk av møbler. UiB har også tatt i bruk den digitale tjenesten Loopfront som fungerer som et internt marked på UiB hvor man kan legge ut og lete etter brukte møbler og byggematerialer. Garantitiden på IT-utstyr er også økt til 5 år.

Generelt for UiB: UiB signerte i 2023 en ny tjenestekontrakt for avfallshåndtering med BIR. I kontrakten er det lagt inn en rekke miljøtiltak som feks nullutslippskjøretøy og økt materialgjenvinning. UiB sammen med BIR og Coor har i løpet av 2023 gjennomført en plukkanalyse av restavfall fra tre bygg. Analysen viser at 40-50% av restavfallet kunne vært kildesortert til andre fraksjoner, slik at det ligger et stort potensial i å bedre sorteringsgraden. UiB arrangerer en årlig ryddeaksjon i Strandryddeuka og engasjerte studenter og samarbeidspartnere deltok 15. september på Rein Hardangerfjord, også omtalt som "verdens største plastryddeaksjon". UiB har ansatt en egen gjenbrukskoordinator, som skal koordinere det overordnede arbeidet med gjenbruk av møbler. UiB har også tatt i bruk den digitale tjenesten Loopfront som fungerer som et internt marked på UiB hvor man kan legge ut og lete etter brukte møbler og byggematerialer. Garantitiden på IT-utstyr er også økt til 5 år.

Naturmangfold og arealbruk

Hvis det står obligatoriske indikatorer nedenfor, skal disse fylles ut. Det er frivillig å svare på "Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene", samt indikatorer markert som frivillige. Temaet handler om virksomhetens aktiviteter som påvirker naturmangfold. Det kan for eksempel være spredning av fremmede arter, endringer i arealbruk eller bevisste innkjøp.

Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene

Generelt for UiB: Universitetsstyret vedtok i 2024 en målsetting om at UiB skal redusere utslipp fra scope 1 og 2 med 89%, og jobbe målrettet med å forbedre målingen av og å redusere utslipp fra scope 3. Dette gir sterke føringer for forvaltning av universitetets arealbruk. I samsvar med Masterplan for Areal (2020–2040) skal universitetets arealer reduseres med 10% innen 2030. En viktig forutsetning for en slik reduksjon er at eldre, lite formålstjenelige bygg erstattes av mer arealeffektive bygg. Naturmangfold: Universitetshagene består av Muséhagen som omkranser Universitetsmuseet, samt Arboretet og Bergen botaniske hage på Milde, 23 km sør for Bergen sentrum. I hagene er det både gartnere og forskere som arbeider med naturmangfold blant annet ved å bevare truede planter for fremtiden og restaurere naturområder.

Universitetshagene ved UiB samarbeider med Botanic Gardens Conservation International og de ledende botaniske hagene, frøbanker, universiteter og botaniske miljøer i Afrika, Europa, USA og Australia, om å koordinere en internasjonal innsats som tar sikte på å forhindre artsutryddelse av en mangfoldig gruppe innen blomsterplantene, nemlig lyng, slekten Erica. I Universitetshagene har man engne områder hvor gresset får vokse fritt til sent på sommeren for å sikre overlevelse av viktige pollinatorer. Universitetshagene bruker ikke kjemiske sprøytemidler, men heller neem olje og biologisk bekjempelse av skadedyr med eksempelvis mariehøner. Universitetet i Bergen sluttet seg i 2021 til den globale koalisjonen #UnitedforBiodiversity. UiB ble med dette den første norske institusjonen og det første universitetet i verden som slutter seg til koalisjonen med ønske om å løse naturkrisen og bevare klodens artsmangfold.

I 2024 vedtok UiB retningslinjen Grønn campus som med utgangspunkt i FNs naturavtale, skal bevare natur- og biomangfoldet ved universitetet. Det er opprettet et Grønt utvalg som skal lede dette arbeidet, som har som første steg å kartlegge alle grøntarealene til universitetet før det skal defineres hvordan det skal ivaretas.

Forurensning

Hvis det står obligatoriske indikatorer nedenfor, skal disse fylles ut. Det er frivillig å svare på «Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene». Temaet handler om forurensning av luft, vann og jord. Det kan for eksempel være gjennom bruk av kjemikalier, utslipp og akutt forurensning.

Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene

Merk at tekst som skrives her vil offentliggjøres i rapportene.

Vann

Hvis det står obligatoriske indikatorer nedenfor, skal disse fylles ut. Det er frivillig å svare på «Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene» Temaet handler om virksomhetens vannforbruk og påvirkning på vannforekomster.

Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene

Merk at tekst som skrives her vil offentliggjøres i rapportene.

Arbeidsforhold i verdikjeden

Hvis det står obligatoriske indikatorer nedenfor, skal disse fylles ut. Det er frivillig å svare på «Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene». Det gjelder data om helse og sikkerhet, rettferdige arbeidsforhold, likestilling og mangfold, og et godt arbeidsmiljø i verdikjeden.

Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene

Generelt for UiB: UiB, som en statlig virksomhet, følger Lov om offentlige anskaffelser. Vi har en egen innkjøpsseksjon som kontrollerer anskaffelsesprosessene, og holder jevnlig kurs, seminarer og opplæring for våre innkjøpere og bestillere. Miljøvennlige valg gjøres gjennom UiBs rammeavtaler. I 2020 vedtok UiB en ny anskaffelsesstrategi hvor "UiB skal bevege seg fra at miljø- og klimabeslutninger innen innkjøp treffes av den enkelte, til at valgene styres, særlig på områder innen bygg og fellesfunksjoner. Styringen skal ikke gå på bekostning av kvalitet innen forskning og utdanning, men sikre at universitetet kan nå sine miljø- og klimamål." Det settes søkelys mot tiltak for å redusere innkjøp generelt, for eksempel ved å legge til rette for gjenbruk, økt produktlevetid og mer rasjonell bruk av tilgjengelige ressurser. En ny ansettelsesstrategi skal etter planen styrebehandles våren 2024.

Klimagassutslipp

Her skal du registrere data fra aktiviteter som fører til klimagassutslipp. Det omfatter klimagassutslipp fra transport, energibruk, prosessutslipp og andre utslipp. Noen indikatorer er obligatoriske som del av Miljøfyrtårnstandarden, andre er frivillige.

Energibruk

+ Velg kilder

Elektrisitet

kWh

Fjernvarme

kWh

Biofyringsolje

liter

Oppvarmet areal

m2

Forrige rapport: 20715.00

Kjøper dere strøm med opprinnelsesgaranti?

☒ Ja ☐ Nei

Innkjøpt strøm med opprinnelsesgaranti

kWh

Har dere eksportert egenprodusert elektrisitet/varme til nett?

☐ Ja ☒ Nei

Drivstofforbruk i virksomhetens kjøretøy

Kalkulator for omregning fra kjørelengde til drivstofforbruk
(https://miljofyrtn.sharepoint.com/sites/dokeksternbruk/_layouts/15/download.aspx?share=EW63xE60eaRCgOxspkTzZF0BHezlodayjAh6uW32vp49MA)

+ Velg kilder

Antall kjørte kilometer med virksomhetens personbiler og varebiler

km

Antall kjørte kilometer med virksomhetens tunge kjøretøy

km

Antall kjøretimer med virksomhetens anleggsmaskiner

kjøretimer

Tjenestereiser

+ Velg kilder

Flyreiser, Norden (rapportere i antall reiser)

antall reiser (én vei)

Flyreiser, Europa (rapportere i antall reiser)

antall reiser (én vei)

Flyreiser, Verden (rapportere i antall reiser)

antall reiser (én vei)

Frakt i kjøretøy som ikke eies av virksomheten (frivillig å fylle ut)

Her finner du et verktøy, som kan hjelpe deg å innsamle og behandle informasjon om din virksomhets frakt
(https://miljofyrtn.sharepoint.com/sites/dokeksternbruk/_layouts/15/download.aspx?share=EYKDE1w3hJdHv93yPwTaq14BRBhJURJjQX9B3rUleSYrA)

+ Velg kilder

Ansattes reise til og fra jobb (frivillig å fylle ut)

Her finner du et verktøy som kan hjelpe deg å samle inn og behandle informasjon om ansattes reiser til og fra jobb (https://miljofyrtn.sharepoint.com/sites/dokeksternbruk/_layouts/15/download.aspx?share=EUCzwjz7_Y1Pj28Q_flbEF4Boq5Q9iD1sDkwBiQqeoFdEg)

+ Velg kilder

Prosessutslipp av klimagasser (frivillig å fylle ut)

+ Velg kilder

Ukontrollerte utslipp av klimagasser (frivillig å fylle ut)

+ Velg kilder

Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene

Flyreiser og kjøregodtgjørelse er hentet fra Bluegarden (reiseregningssystemet), og er videre fordelt basert på kostnadssted.

Generelt for UiB: Universitetsstyret vedtok den 28.11.2019, å innføre en ny grønn reisepolicy hvor målsettingen er 50% reduksjon i CO₂e-utslipp knyttet til ansattes flyreiser innen 2025 (fra 2018-nivå). Reduksjonene skal foretas på enhetsnivå og reisepolicyen skal ivareta yngre forskeres mulighet til å etablere nye relasjoner for karrierebygging (<https://www.uib.no/foransatte/90246/reise>).

UiBs parkeringsplasser er redusert fra over 700 til rundt 500. Målet er 300, og planen var at alle skulle være forbeholdt fossilfrie biler ila 2023. Pga. utsatte prosjekter blir dette målet forskjøvet med 2 år. Vi er sertifisert som "Norges første sykkelvennlig universitet", og jobber stadig med å forbedre tilgang på både sykkelparkering og garderober. Ny reisevaneundersøkelse ble gjennomført våren 2023 og dannet grunnlaget for utarbeidelse av universitetets mobilitetsplan. Mobilitetsplanen inneholder en beskrivelse av dagens reisemønster knyttet til persontransport av om lag 20.000 studenter og 4.000 ansatte til og fra campus, samt mellom campusområdene. Videre inneholder mobilitetsplanen en skildring av dagens transporttilbud og tilrettelegging, blant annet det som omhandler UiBs egen campusbuss, garderobefasiliteter, sykkel- og bilparkering, samt kollektivruter, bysykkelstativer og mobile knutepunkt på eller i nærheten av campus. Selve analysen i mobilitetsplanen tar utgangspunkt i dagens situasjon og reisemønster, som et utgangspunkt for en diskusjon om hva som er ønskelig og mulig å endre. Et viktig mål med mobilitetsplanen har vært å kartlegge og komme med forslag til tiltak for økt andel grønn mobilitet. Grønn mobilitet legger mobilitetspyramiden til grunn og kjennetegnes ved fokus på redusert transportbehov og prioritering av aktiv transport som gange, løping og sykkel, og deretter kollektiv, deletransport og samkjøring fremfor bruk av egen bil.

Generelt for UiB: Universitetet i Bergen gjennomførte energimerking av hele bygningsmassen i 2012, og har siden arbeidet med å gjennomføre tiltakslisten fra energimerkingen. I tillegg har UiB en ENØK-ingeniør i 100 % stilling, som arbeider kun med energieffektivisering som lysstyring, varmestyring, optimalisering av ventilasjon og gjenbruk av spillvarme fra datasentre. UiB har også et eget nærvarmenett med en sjøvannsvarmepumpe som henter energi ut fra vannet på 100 meters dyp i Byfjorden. UiB byttet ut all fyringsolje med bio-olje fra 2016, og planlegger å fase denne ut når de aktuelle bygningene kan knyttes på fjernvarmenettet i Bergen. Det sentrale målet for energi er 30% redusert energiforbruk innen 2030. UiB skal ha rundt 11 000 solcellepaneler på sine tak i 2025. Det betyr at så godt som alle tak på UiB sine bygg vil være fylt av solcellepaneler. Det planlegges også for et helt nytt varmepumpeanlegg i Realfagbygget, som skal spare 8 mill. kWh i året. Med dagens energipriser vil dette anlegget være innspart på under fem år. Det nye anlegget blir viktig for å oppnå klimanøytralitet ved å redusere dagens forbruk av fjernvarme. I tillegg vil det bidra med svært energieffektiv kjøling til byggene på Nygårdshøyden sør.

Berørte lokalsamfunn

Hvis det står obligatoriske indikatorer nedenfor, skal disse fylles ut. Det er frivillig å svare på "Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene". Data om berørte lokalsamfunn kan omfatte tiltak for å redusere negative virkninger og øke positive virkninger på lokalsamfunnet.

Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene

Merk at tekst som skrives her vil offentliggjøres i rapportene.

Kunder og sluttbrukere

Hvis det står obligatoriske indikatorer nedenfor, skal disse fylles ut. Det er frivillig å svare på «Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene». Data om kunder og sluttbrukere kan for eksempel omfatte kundens og sluttbrukernes helse og sikkerhet, universell utforming og at det gis tilstrekkelig informasjon til kunder og sluttbrukere.

Gjennomførte tiltak og kommentarer til dataene

Merk at tekst som skrives her vil offentliggjøres i rapportene.

Miljøkartlegging 2025

UiB - Det humanistiske fakultet

Virksomheten sertifiseres etter: *Felleskriterier, privat og statlig*

Vis kriterier hovedkontoret oppfyller på vegne av virksomheten

Konsulent:

Sertifisør: *Steinar Forshei*

VIRKSOMHETENS VESENTLIGE AKTIVITETER

Undervisning, forskning og formidling innenfor humanistiske fagfelt.

SERTIFISØRENS ANBEFALINGER FRA FORRIGE MILJØKARTLEGGING

NØKKELINFORMASJON

Besvarelsene i denne Miljøkartleggingen er utarbeidet av fakultetets lokale miljøgruppe bestående av: - Bente Bolstad, vara hovedverneombud (FAKADM) - Silje Mari Mo (SKOK/SVT) - Amund Sørås (LLE) - Susanne Ostendorf, assisterende fakultetsdirektør (FAKADM) - Nina Railo (FAKADM) Første del av arbeidsprosessen var et gruppemøte der vi kartla våre kriterier og besluttet hvilken arbeidsform gruppen ønsket å ha for å arbeide med besvarelsene. Vi har i stor grad samarbeidet digitalt der gruppen har hatt et felles arbeidsdokument med mulighet til å legge inn formuleringer, innspill og ev. endringer. Arbeidsdokumentet ble tidvis oppdatert underveis etter drøftinger i gruppen. Vi har også hatt oppfølgingsmøte med administrative støttepersoner fra sentralavdelingen underveis. Fakultetet som denne kartleggingen gjelder for består av fire institutt og fire senter.

Virksomhetsstyring

2154

Ledelsen skal oppnevne minimum to medarbeidere som ansvarlige for oppfølging av arbeid med klima, miljø og arbeidsmiljø i virksomheten.

Innledende spørsmål

Oppfylles av begge

BESKRIVELSE

Fakultetet har to medarbeidere med ansvar for oppfølging av klima og miljø:

- Assisterende fakultetsdirektør Susanne Ostendorf
- HR-rådgiver Nina Railo (Miljøkontakt + Miljøfyrtårnansvarlig).

I forbindelse med resertifiseringen i 2025 er det også etablert en egen miljøgruppe som skal arbeide med å svare ut og dokumentere kriterier i fakultetets

Miljøkartlegging. Gruppen består av:

- Bente Bolstad, vara hovedverneombud (FAKADM)
- Silje Mari Mo (SKOK/SVT)
- Amund Sørås (LLE)
- Susanne Ostendorf, assisterende fakultetsdirektør (FAKADM)
- Nina Railo (FAKADM)

2156

Virksomheten skal (1) ha oversikt over hvilke av sine aktiviteter, varer og tjenester som kan påvirke klima, miljø og arbeidsmiljø, og
(2) vurdere hvilke av disse som er vesentlige.

Oppfylles av begge

BESKRIVELSE

(1) Fakultetet inngår i UiB sine felles systemer, rammeavtaler og strategier, blant annet for innkjøp, bestillingssystem, avfallshåndtering og HMS-arbeid. Dette danner grunnlaget for hvilke miljøaspekter som er relevante for fakultetet. Vi legger ved vår Handlingsplan for helse, miljø og sikkerhet for Det humanistiske fakultet. Enhetene har i tillegg egne, mer enhetsspesifikke handlingsplaner som inngår i årlig rapportering på helse, miljø og sikkerhet.

I tillegg bygger fakultetet sin oversikt på miljørapport for 2024 og UiB sitt klimaregnskap for 2024, som inkluderer data for avfallsmengder, klimagassutslipp herunder energibruk samt reisevirksomhet.

Basert på dette har fakultetet følgende vesentlige forhold/aktiviteter:

- Energiforbruk i bygg
- Innkjøp av varer og tjenester
- Tjenestereiser
- Avfallshåndtering og kildesortering

(2) Vurderingen av hva som er vesentlig for HF bygger på:

A) UiB sitt klimaregnskap for 2024 og inndeling i tre utslippskategorier:

1. Direkte utslipp (Scope 1)
2. Indirekte utslipp fra kjøp av energi (Scope 2)
3. Andre indirekte utslipp (Scope 3)

B) Størrelse og virksomhetstype

HF er et relativt lite fakultet målt i antall ansatte og type virksomhet (ingen laboratorievirksomhet). Dette gir generelt mindre påvirkning på flere områder, men enkelte forhold skiller seg ut, blant annet energiforbruk knyttet gammel bygningsmasse.

C) Gjennomgang av forbrukstall i Miljørapport 2024

På bakgrunn av rapporten vurderes disse som vesentlige: Biofyringsolje (Scope 1) er noe høyt sammenlignet med øvrige fakultetet, trolig grunnet eldre bygningsmasser.

Energiforbruk (Scope 2) ligger på 1 962 025 kWh skiller seg ikke særlig negativt ut sammenlignet med andre større fakulteter ved UiB.

For andre indirekte utslipp (Scope 3) ligger fakultetet forholdsvis lavt også. Det er f. eks ikke drivstofforbruk i virksomheten. Flyreiser ligger også lavt sammenlignet med andre fakulteter. Likevel er det denne kategorien (Scope 3) som står for den største andelen av UiB sine klimautslipp herunder innkjøp av varer og tjenester.

Vi merker oss at den misvisende tildelingen av toktfartøydata ved forrige resertifisering ikke er videreført ved Miljørapportering for 2024.

Fakultetet vurderer følgende kategorier som vesentlige for å arbeide videre med mål og tiltak:

- Bestillinger og innkjøp
- Forbedret kildesortering og avfallssortering
- Gjenbruk ved møbelanskaffelse
- Reisevirksomhet
- Areal

2157

Virksomheten skal sette seg mål og tiltak for å forbedre sine vesentligheter på klima, miljø og arbeidsmiljø. Målene og tiltakene skal ha tidsfrister. Tiltak skal også ha definert en ansvarlig person.

Oppfylles av begge

BESKRIVELSE

Fakultetet har identifisert sine vesentlige påvirkninger på klima, miljø og arbeidsmiljø jfr. kriterium 2156. Dette danner bakgrunnen for fakultetet sine mål og tiltak. Tiltakene bygger også på UiB sine overordnede strategier for ytre miljø, slik som Handlingsplan for klimaarbeid ved UiB 2023-2026, UiB sin reisepolicy, HMS-handlingsplan og fakultetets egne vurderinger av hva som gir størst effekt.

Eksempler på tiltak er reisepolicy, arealfortetting, redusert innetemperatur etc.

Tiltak 1: Energiforbruk og bygningsmasse

Fakultetet vurderer det som utfordrende å kunne forbedre energiforbruk i forhold til fakultetet besitter gamle bygningsmasser. Imidlertid legger vi til grunn følgende tiltak:

Tiltak: Bidra aktivt i arbeid med fornying av HF-kvartalet som inkluderer vesentlige oppgraderinger i eldre bygningsmasse og miljø og klimavennlig nybygg.

Ansvarlig: Fakultetsledelse, Eiendomsavdelingen

Frist: Løpende

Tiltak 2: Øke andel miljøvennlige innkjøp samt gjenbruk

Tiltak: Aktiv bruk av miljøkrav i UiBs rammeavtaler ved bestillinger, med særlig fokus på ombruk av IT-utstyr, møbler og kontorartikler.

Ansvarlig: Bestillere

Frist: Løpende

Tiltak 3: Reisevirksomhet

Tiltak: Informere ansatte om UiBs reisepolicy og anbefalinger knyttet til miljøvennlige transportformer.

Ansvarlig: Ledelse ved alle enheter

Frist: 31.12.2026

Tiltak 4: Forankring av miljøarbeidet

Tiltak: Miljøfyrtårnresertifisering legges frem som orienteringssak for fakultetsstyret

Ansvarlig: Miljøkontakt

Frist: Etter resertifisering er godkjent

Tiltak 5: Økt bevissthet rundt klima og miljø

Tiltak: Årlig informasjonsbrev som sendes alle enheter ved fakultetet. Brevet inneholder informasjon om sykkel fasiliteter, kildesorteringskurs (e-kurs), gjenbruk ved møbler etc.

Ansvarlig: Miljøkontakt

Frist: 30.06.2026

Tiltak 6: Arbeidsmiljø

Fakultetet følger UiBs system for internkontroll for HMS, både på sentralt og lokalt

nivå, det vil si UiB, fakultetet, samt underliggende enheter. Dette inngår som en fast del i HMS-rapporteringen til fakultetsstyret. Se ellers HF sin HMS-plan for 2023-2026 vedlagt.

Ansvarlig: Følger ansvars- og rollefordelingen nedfelt i UiBs internkontrollsystem.

Frist: Årlig

Tiltak 7: Øke bevisstheten rundt bruk av digitale møter

Fakultetet vil øke bevisstheten om når digitale møter er et hensiktsmessig og miljøvennlig alternativ til fysisk møtevirksomhet. Målet er å redusere unødvendige reiser, samtidig som faglige og praktiske behov ivaretas. Hver enhet skal gjøre en løpende vurdering av hva som er mest hensiktsmessig basert på møtets formål, deltakernes behov og muligheter for digital gjennomføring.

Ansvarlig: Alle ansatte, alle enheter

Frist: Løpende

Merknad til kriteriet:

Når Miljøfyrtårn ber om å oppgi "ansvarlig person", samsvarer ikke dette fullt ut med vår komplekse organisasjonsstruktur. I praksis er ansvaret fordelt mellom flere roller og enheter, og tiltak må koordineres på tvers av alle fakultetet sine enheter. Fakultetet følger ansvars- og rollebeskrivelse i UiBs internkontrollsystem.

2161

(1) Virksomheten skal innen 1.april hvert år registrere data, inkludert gjennomførte tiltak for fjoråret.

(2) Virksomheten skal ha en oppdatert skriftlig rutine for fremskaffing av data.

Oppfylles av begge

BESKRIVELSE

(1) For inneværende resertifisering er det avklart at fakultetet kan bruke siste Miljøfyrtårn-rapport og vise til UiB sitt klimaregnskap for 2024 som data fordi resertifiseringstidspunktet er tidlig.

Det er videre bekreftet at UiB ikke gjennomfører en årlig innrapportering i Miljøfyrtårnportalen når det gjennomføres miljøkartlegging i forbindelse med resertifisering.

(2) HF sin miljøkontakt mottar rutine og tallmateriale fra sentralavdelingen ved UiB. Se Excel-fil fra forrige innrapportering (2024).

2164

Medarbeiderne skal minst årlig gjøres orientert om virksomhetens pågående arbeid innen klima, miljø og arbeidsmiljø.

Medarbeiderne skal ha mulighet til å komme med innspill til arbeidet.

Innledende spørsmål

Oppfylles av begge

BESKRIVELSE

(1) Medarbeidere ved HF blir løpende informert om fakultetets arbeid gjennom flere kanaler:

- Årlig HMS rapportering som legges frem for styret og er tilgjengelig i protokoll for ansatte. I tillegg til orientering om Miljøfyrtårnsertifisering.
- Egne lokale oppfølgingsaktiviteter i forbindelse med årlig arbeidsmiljøkartlegging og miljøarbeid.
- Informasjon i lederlinjen, inkludert fakultetets ledermøter, instituttlederemøter og HMS-møter.
- Nyhetsbrev og interninformasjon der relevante tiltak, status og nye retningslinjer formidles.
- Verneombudsmøter og HMS-arenaer.

- Miljøkontaktmøter på tvers av UiB.
- UiB sin egen kommunikasjonsgruppe for klima- og miljøarbeidet ved UiB, se nettside: <https://www.uib.no/b%C3%A6rekraft>

(2) Medarbeiderne har flere tilgjengelige kanaler for å gi innspill til fakultetets arbeid med klima, miljø og arbeidsmiljø:

- Miljøkontakt (Nina Railo) fungerer som kontaktpunkt for alle ansatte.
- Verneombudene kan fremme innspill både gjennom HMS-linjen og i dialog med administrasjonen.
- Lederlinjen, der ansatte kan løfte innspill via sine nærmeste ledere.
- E-post eller direkte kontakt med fakultetsadministrasjonen ved HF.

2166

Styret skal minst årlig orienteres om virksomhetens arbeid på klima, miljø og arbeidsmiljø.

Innledende spørsmål

Oppfylles av begge

BESKRIVELSE

Fakultetsstyret orienteres årlig om klima-, miljø- og arbeidsmiljøarbeidet gjennom behandling av fakultetets HMS- og miljørapport, som normalt legges frem i mars. I tillegg orienteres styret om resultat av resertifisering som Miljøfyrtårn-bedrift. Dette gjøres i etterkant av resultatet og er derav på nåværende tidspunkt ikke forelagt styret. Til referanse legges ved forrige styresak.

2183

Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over:

(1) Gjeldende lover og forskrifter innen klima, miljø og arbeidsmiljø, og

(2) Interne prosedyrer, rutiner og/eller ansvarlige personer i virksomheten som sikrer etterlevelse av disse regelverkskravene.

Ledelsen skal bekrefte etterlevelse av regelverket.

Oppfylles av begge

BESKRIVELSE

(1) Det humanistiske fakultet følger Universitetet i Bergens sentrale regelverk og internkontrollsystem. UiB har en regelsamling (<https://regler.app.uib.no/>) som inneholder relevante lover, forskrifter og interne retningslinjer innen klima, miljø og arbeidsmiljø.

I tillegg finnes mer spesifikke retningslinjer for sentrale HMS-områder:

- Retningslinje for systematisk HMS-arbeid:

<https://regler.app.uib.no/regler/Del-3-Personal-og-HMS/3.2-Helse-miljoe-og-sikkerhet/3.2.3-HMS-retningslinjer/Retningslinje-for-systematisk-helse-miljoe-og-sikkerhetsarbeid/>

- Retningslinje for ytre miljø og miljøindikatorer:

<https://regler.app.uib.no/regler/Del-3-Personal-og-HMS/3.2-Helse-miljoe-og-sikkerhet/3.2.3-HMS-retningslinjer/Retningslinjer-for-registrering-maaling-og-utvikling-av-miljoeindikatorer/>

- Retningslinjer for HMS:

<https://regler.app.uib.no/regler/Del-3-Personal-og-HMS/3.2-Helse-miljoe-og-sikkerhet/>

(2) Før en retningslinje publiseres i regelsamlingen godkjennes den av universitetsdirektøren.

Retningslinjen omfatter hele virksomheten, alle enheter på alle nivå og all aktivitet i regi av UiB.

Linjeleder har innenfor sitt ansvarsområde ansvar for at retningslinjer blir iverksatt og fulgt opp, ansvar for at det systematiske HMS-arbeidet er planlagt, organisert, gjennomført og dokumentert i tråd med interne regler og myndighetskrav.

Arbeidsforhold i virksomheten

2158

- (1) Virksomheten skal gå regelmessige vernerunder, eller på andre måter sikre regelmessig oppfølging av det fysiske arbeidsmiljøet og sikkerheten på arbeidsplassen.
- (2) Ledelsen skal gjennomgå resultatene fra vernerundene og sørge for at funn blir utbedret.

Innledende spørsmål

Oppfylles av begge

BESKRIVELSE

- (1) Fakultetet følger UiB sitt etablerte internkontrollsystem for HMS, som inkluderer planlegging og gjennomføring av regelmessige vernerunder.

Gjennomførte vernerunder dokumenteres skriftlig gjennom referat, avviksregistreringer eller rapporter, som arkiveres i tråd med internkontrollsystemet.

- (2) Det gjennomføres årlige vernerunder på de enkelte verneområdene.

Resultater og tilbakemeldinger fra vernerunden behandles i linjen i tråd med UiB sin etablerte rutine. Vernerunden er basert på UiBs mal, og gjennomføres ved oppsøkende virksomhet av verneombud og ledelsesrepresentant. Enkelte steder er det god erfaring med gjennomføring av "digital vernerunde" med skjemautesendelse

i forkant. Det er mulig å krysse av for samtale og fysisk befaring ved behov. Ved manglende svar fra ansatte følges dette opp med fysisk "besøksrunde".

Vi legger ved det digitale skjemaet, som er basert på UiBs mal for gjennomføring av vernerunde.